

Man kan blive for akademisk. Af Marianne Olsen

Den 5. december havde Deadline kl. 22:30 besøg af Kongelig biblioteksdirektør Erland Kolding Nielsen og historiker Torben Jørgensen i anledning af de to paralleludstillinger om Det Armenske folkemord, som der også har været flere artikler om her i bladet.

Da det bragte en meget ubehagelig og stormfuld begivenhed i Paris i september måned, gjorde udsendelsen et stærkt indtryk på mig.

Erland Kolding Nielsen har påtaget sig, efter at have vist udstillingen om folkemordet, som den armenske ambassade vist tog initiativet til, også at lave en udstilling foranlediget af Tyrkiet, som nok vil indrømme at der har fundet massedrab sted, men som ikke vil vedgå folkemord for ikke at blive slået i hartkorn med de nazistiske forbyrderes holocaust.

Erland Kolding Nielsen hævder, at det kommer an på en definition, om man skal kalde massakrerne på Armenerne i 1915 for folkemord. En af de argumentationer, som han i udsendelsen udtrykker forståelse for er, at når definitionen kommer efter handlingen, kan den ikke gælde, for det bliver så at sige 'med tilbagevirkende kraft', men han synes dog at det er 'for plat' så at sige at holocaust ikke er folkemord, og det skønt definitionen på det begreb først blev formuleret i 1948.

Vi kunne altså sidde i den lune stue og lytte til både en 'relativ akademisk' tale og et helt usammenhængende udsagn. Erland Kolding Nielsen var med sin venlige fremtoning svag – heldigvis. Og det er rystende at se et eksempel på hvor galt det går i så vigtig en sag, når der slet ingen realisme er i den idealisme som Kolding fremturer med for at være akademisk.

I uge 37 var jeg i Paris, hvor det europæiske antiracistiske netværk EGAM holdt en konference for at erkende hvad folkemord er. Den foregik i Le Mémorial de la Shoa, altså i mindesmærket for de franske ofre for holocaust.

I modsætning til udsendelsen i TV den 5. december, var der ingen journalister til stede, og man mente at det var godt, for det kunne netop give mulighed for at prøve definitioner på disse smertelige forbrydelser uden at misforstå hinanden. Vi ville alle hinanden vel.

Og alligevel: en af de frie akademikere antydede at serbernes forbrydelser i Ex Jugoslavien måske skulle kaldes noget andet end folkemord. Lad mig straks sige at vi i netværket er helt enige om at der er tale om folkemord. Men i en lukket kreds kunne man måske i ro drøfte, hvad det er, og hvor mange ofre det kræver. Men det kan man ikke, når der er tale om så smertelige begivenheder med forbrydelser af rædselsvækkende karakter.

En af vore arrangører fra Serbien, Maja Micic reagerede kraftigt og for os få danske deltagere nok forståeligt, men også skræmmende. Hun fik mikrofonen, stillede sig ude i gangen og talte, råbte højt og grådkvalt. Hun sagde: "Den tvivl vil de serbiske nationalister blive glade for at høre!" og hun forlod auditoriet og vendte sammen med sine øvrige serbiske medlemmer ikke mere tilbage til nogen af konferencens møder. Maja Micic og hendes ledsagere har så tydeligt gjort et heroisk arbejde for at modstå de serbiske forbrydelser, som også vi her i landet ser på med væmmelse, og hun kunne ikke bære en akademisk overvejelse, skønt den på ingen måde var tænkt fjendtligt.

Det er kun godt at være objektiv og akademisk, hvis man samtidig forstår den menneskelige lidelses voldsomhed og lidenskabens styrke. Og herhjemme har vi nu fået et lærestykke i ensidighedens svaghed.